

Konijnen in Hollands duin.
Tekening Herman van der Meer

NOGMAALS: VACHTKLEUR BIJ KONIJNEN

Manfred Weiz

Mijn artikel over afwijkend gekleurde konijnen in het vorige nummer van *Zoogdier* heeft een prikkelende werking gehad. Iedereen die mondeling of schriftelijk reageerde bedank ik voor zijn of haar reactie. Herman van der Meer heeft zijn reactie zelfs in *Zoogdier* gepubliceerd. Hierdoor wordt een publieke dialoog over het onderwerp mogelijk, wat ik toejuich.

De reactie van Van der Meer op mijn artikel betreft hoofdzakelijk twee kritiekpunten, namelijk de geringere dichtheid van zwarte konijnen op het vasteland ten opzichte van Schiermonnikoog, en in het verlengde daarvan de predatie door de vos die ik daarvan als de oorzaak aanwijs. In beide kritiek-

punten heeft Van der Meer mijn betoog echter niet goed gelezen of begrepen.

Ik heb niet beweerd dat afwijkende vachtkleuren op het vasteland ontbreken, zoals Van der Meer in zijn inleiding aangeeft, maar wel dat er een verschil is in de dichtheid van zwarte konijnen op Schiermonnikoog en op het vasteland.

Wit en zwart konijn op Schiermonnikoog. Foto Manfred Weisz

In wezen bevestigt Van der Meer met zijn kritiek mijn bevindingen, door te schrijven dat zwarte konijnen in Meijendel niet erg talrijk lijken te zijn en dat hij tijdens de 167 tellingen in een bepaald terreindeel slechts twee keer zwarte konijnen aantreft. Elke regelmatige bezoeker van Schiermonnikoog weet dat de kans dat hij of zij tijdens een dagelijkse wandeling zwarte konijnen zal aantreffen heel groot is. Omdat het bij de zwarte vachtkleur gaat om een dominante erfelijke eigenschap zullen ook alle nakomelingen zwart zijn. Er kan dus sprake zijn van een zekere geografische clustering van de zwarte vachtkleur zolang de nakomelingen nog niet volwassen zijn. Het is daarom van belang een voldoende groot gebied en een groot aantal konijnen in beschouwing te nemen, anders kan een vertekend beeld ontstaan. Ik krijg de indruk dat dit bij Van der Meer en de tellingen die hij opvoert voor Meijendel het geval is. Van der Meer fixeert zijn kritiek teveel op mijn tellingen. Deze zijn slechts als illustratie bedoeld. Ik heb meer argumenten genoemd die hij bij zijn oordeelsvorming had moeten betrekken. In zijn tweede kritiekpunt zegt Van der Meer dat de vos geen invloed heeft op de vachtkleur. Erg consequent is zijn betoog echter niet. Eerst stelt hij dat de vos de belangrijkste predator van het konijn is om vervolgens te beweren dat de vos helemaal niet geïnteresseerd is in konijnen, omdat die hem toch maar te slim af zijn. De vos stort zich liever op allerlei andere lekkere hapjes die hij onderweg tegenkomt. Het is inderdaad waar dat de vos een

opportuniteit is in zijn voedselkeuze. Uit veel onderzoek blijkt echter dat in de duinen het konijn wel degelijk een belangrijk onderdeel van zijn menu vormt. Het percentage konijn in het voedselpakket van de vos in de duinen kan oplopen tot 90% (o.a. Lange et al. 1994 en Mulder 1988).

Argumenten

Het is goed om nog eens duidelijk te stellen dat mijn artikel over zwarte konijnen niet berust op onderzoek, maar op argumenten en feiten die uit literatuur blijken. Ik constateer een samenhang tussen het voorkomen van de vos in de duinen en het ontbreken van afwijkende vachtkleuren bij het konijn. Er zijn vele samenhangen aan te brengen, zelfs met de parkeerplaatsen van Van der Meer, maar daar gaat het niet om. Mijn veronderstelling is dat er niet alleen sprake is van een samenhang maar ook van een oorzakelijk verband. Ik draag daar argumenten voor aan. Van der Meer komt niet met argumenten die het tegendeel suggereren. Alleen gericht onderzoek kan mijn hypothese bevestigen of verwerpen. Gelukkig is Van der Meer dat met mij eens.

Literatuur

- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV uitgeverij, Utrecht.
Mulder, J.L., 1988. De vos in het Noord-Hollands Duinreservaat. Het voedsel van de vos. RIN-rapport 88/44

Manfred Weisz, Groenburgwal
3-C, 1011 HR Amsterdam